

FÖLDRAJZ

OSZTÁLYOZÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK

9. ÉVFOLYAM

NAT 2020

TÉMA	ISMERETANYAG
Tájékozódás a kozmikus térben és időben	
A Világegyetem	Naprendszer, Tejút(rendszer), Világegyetem, csillag, naptevékenység, napenergia
A Naprendszer	Naprendszer, csillag, Föld típusú bolygó, Jupiter típusú bolygó, kisbolygó, törpebolygó, üstökös, meteor, meteorit
A Föld és a Hold	nap-éj egyenlőség, napforduló, holdfázisok, napfogyatkozás, holdfogyatkozás
Tájékozódás	földrajzi fókusz, helyi idő, zónaidő, időzóna, szökőév
Technika és térképészet	űr- vagy műholdfelvétel, távérzékelés, légi felvétel
A kőzetburok	
A Föld szerkezete	geoszféra, geotermikus energia, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, kőzetlemez, Eurázsiai-, Észak-amerikai-, Csendes-óceáni-, Dél-amerikai-, Afrikai-, Indoausztráliai- és Antarktisi-, Arab-, Fülöp-, Nazca-lemez
A lemeztektonika alapjai	lemeztektonika, óceánközépi hátság, mélytengeri árok, Vörös-tenger, Mariana-árok, Japán-árok, Szent András-törésvonal
Hegységképződés	hegységrendszer, gyűrődés, vetődés, Kaledóniai-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer, Eurázsiai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer
Vulkanizmus	vulkanizmus, magma, láva, magmás kőzet, vulkáni utóműködés, Vezúv, Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl
Földrengés	földrengés, Richter-skála, cunami
Ásványok, kőzetek	ásvány, kőzet, magmás kőzet, mélységi magmás kőzet, kiömlési magmás (vulkáni) kőzet, vulkáni törmelékes kőzet, üledékes kőzet (törmelékes, vegyi, szerves), kőzetté válás, átalakult kőzet, átkristályosodás, palásodás, kőzetkőrforgás, gránit, andezit, bazalt, riolit, andezittufa, agyag, homok, homokkő, lösz, mészkő,

	gipsz, kőszó, kálisó, márvány, csillámpala, érc, magmás ércképződés, üledékes ércképződés, laterit- és karsztbauxit, fosszilis energiahordozók, tőzeg, lignit, barna- és feketekőszén, antracit, kőolaj, földgáz, olajhomok, palagáz, dolomit, folyami kavics, agyag, futóhomok, márvány, kristályos pala
A légkör földrajza	
A légkör szerkezete, felmelegedése	troposzféra, sztratoszféra, ózonréteg, üvegházhatás
A hőmérséklet, légnyomás és a szél	idő, időjárás, éghajlat, izoterma, légnyomás, izobár, szél, tornádó
A csapadékképződés	szél, felhőképződés, csapadékképződés, csapadékfajták
A nagy földi légkörzés	nyugati(as) szél, sarki szél, passzátszél, monszunszél
Ciklonok, anticiklonok	ciklon, anticiklon, hidegfront, melegfront, trópusi ciklon, hurrikán, tájfun
A légkör globális problémái	üvegházgáz, üvegházgázok, savas eső, globális felmelegedés, éghajlatváltozás
A vízburok	
A tengervíz mozgásai	tenger, óceán, peremtenger, beltenger, hullámzás, tengeráramlás, tengerjárás, Csendes-, Atlanti-, Indiai-, Jeges-, Déli-óceán, Északi-, Karib- (Antilla-), Balti-, Vörös-, Adriai-, Japán-, Perzsa (Arab)-öböl, Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás
Felszín alatti vizek, karsztosodás	felszín alatti víz, vízfogó kőzet, víztartó kőzet, talajnedvesség, talajvíz, artézi víz, karsztvíz, hévíz, ásványvíz, karsztjelenség, karsztformák
A folyóvizek és tavak	vízgyűjtő terület, vízválasztó, vízállás, vízhozam, vízjárás, árvíz, tó, holtág, fertő, mocsár, láp, Volga, Temze, Duna, Rajna, Tisza, Szamos, Bodrog, Amazonas, Kongó, Nílus, Rhône, Orinoco, Bajkál-tó, Tanganyika-tó, Holt-tenger, Balaton, Velencei-tó, Szent Anna-tó, Genfi-tó, Garda-tó, Szelidi-tó, Fehér-tó, Gyilkos-tó, Tisza-tó, Nasszer-tó, Kaszpi-tenger, Viktória-tó, Nagy-tavak, Aral-tó
Vízgazdálkodás	vízgazdálkodás, belvíz, árvíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízenergia
Vizeinket fenyegető veszélyek	vízszennyező anyagok, hőszennyeződés, szikesedés
Geoszférák kölcsönhatásai	
Külső és belső erők	külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, kormeghatározás, földtörténeti idő

A tengervíz és a folyóvíz felszínformálása	magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony
A szél és a jég felszínformálása	szélkifúvás, szélmarás, gombaszikla, dűne, jégkorszak, lavina, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord
A talaj	talaj, humusz, talajtípus, talajszennyezés, talajerózió, zonális talaj, azonális talaj
Az éghajlati és földrajzi övezetesség	szoláris éghajlati övezetesség, valódi éghajlati övezetesség, földrajzi övezetesség, függőleges övezetesség, övezet, öv, vidék, terület
Forró övezet	egyenlítői öv, átmeneti öv, esőerdő, szavanna, elsivatagosodás, Amazonas, Kongó, Niger, térítői öv, trópusi sivatagi éghajlat, sivatag, félsivatag, oázis, monszunvidék, forró övezeti monszun éghajlat, monszunerdő (dzsungel)
Mérsékelt övezet	meleg mérsékelt öv, mediterrán terület, mediterrán éghajlat, monszunterület, mérsékelt övezeti monszun éghajlat, keménylombú erdő, macchia, babérlombú erdő szélsőségesen szárazföldi terület, mérsékelt övezeti sivatagi éghajlat, hideg mérsékelt öv, tajgaéghajlat, tajga, valódi mérsékelt öv, óceáni terület, óceáni éghajlat, mérsékelt szárazföldi terület, nedves kontinentális éghajlat, lombhullató erdő, szárazföldi terület, száraz kontinentális éghajlat, sztyepp, feketeföld
A függőleges övezetesség, hideg övezet	hideg övezet, sarkkörü öv, sarkvidéki öv, tundra, függőleges övezetesség, erdőhatár, hóhatár